

BOTAŞ

PETROL İŞLETMELERİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
Diyarbakır İstasyonu Birim Başmühendisliği

**BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN
ÖNLENMESİ VE ETKİLERİNİN AZALTILMASI
HAKKINDA YÖNETMELİK KAPSAMINDA
KAMUNUN BİLGİLENDİRİLMESİ METNİ**

BOTAŞ

BOTAŞ PETROL İŞLETMELERİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Diyarbakır İstasyonu Birim Başmühendisliği Yönetmelik kapsamında üst seviyeli bir kuruluşur ve Yönetmeliğin Madde 16 uyarınca aşağıdaki bilgileri kamu ile paylaşmaktadır

BÖLÜM 1

1. İşletmecinin İsmi Ve Kuruluşun Tam Adresi:

Unvan: BOTAŞ Diyarbakır İstasyonu Birim Başmühendisliği

Adres: Pirinçlik Pompa İstasyon Şefliği PK.106 Şanlıurfa Yolu Üzeri Kaya Pınar/DİYARBAKIR

2. “Güvenlik Raporu” hazırlanması:

Seveso direktifi olarak bilinen regülasyon ülkemizde son olarak; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından 4/7/2012 tarihli ve 2012/18/AB sayılı Konsey Direktifi dikkate alınarak yeni “Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” Resmî Gazete’de 2 Mart 2019 tarih ve 30702 sayı ile yayımlanmıştır.

Kuruluşumuz “Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” hükümlerine tâbidir. Yönetmelik Madde 7’de belirtilen bildirim Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bildirim sistemi (BEKRA) kullanarak beyanı yapılmıştır. BEKRA bildirim çerçevesinde kuruluşumuz “Üst Seviyeli” kuruluş olarak belirlenmiştir. Yönetmelik Madde 11 gereğince kuruluşumuz tarafından “Güvenlik Raporu” hazırlanmıştır.

3. Kuruluşumuzda gerçekleştirilen faaliyetler:

BOTAŞ Diyarbakır İstasyonu Birim Başmühendisliğinin işlevi Boru hattı ile Batman Terminalinden gelen ve Diyarbakır yöresinde üretilen ham petrolün basınçlandırılarak Dörtüol İstikametine doğru boru hattı ile iletimini sağlamaktır.

4. Kuruluşumuzda BEKRA kapsamında bulunan kimyasallar ve tehlike özellikleri aşağıda verilmiştir:

11/12/2013 tarihli ve 28848 (Değ. 10.12.2020 ve 31330) Mükerrer sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik uyarınca Zararlılık Kategorileri		H KODLARI
‘P’- FİZİKSEL ZARARLAR		
P5a Alevlenir Sıvılar	H224 - Çok kolay alevlenir sıvı ve buhar	
	Ham Petrol	
P5c Alevlenir Sıvılar	H226 - Alevlenir sıvı ve buhar.	
	Dizel Yakıtlar	

BOTAŞ

'E' - ÇEVRESEL ZARARLAR	
E2 Sucul ortam için zararlı	H411 - Sucul ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki.
	Ham Petrol
	Dizel Yakıtlar
ADLANDIRILMIŞ MADDELER	
Ham Petrol	H224 - Çok kolay alevlenir sıvı ve buhar
	H411 - Sucul ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki.
Dizel Yakıtlar	H226 - Alevlenir sıvı ve buhar.
	H411 - Sucul ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki.

5. Büyük bir kaza olması durumunda yapılması gereken hususlar şunlardır:

Kuruluşumuzda acil durumlara hazırlık için yılda en az bir defa tatbikat yapmaktadır. Acil Durum Eylem Planı ve müdahale için tüm alt yapı hazırlıkları ile ekipler oluşturulmuştur.

Kuruluşumuzda meydana gelebilecek bir endüstriyel kaza durumunda aşağıdaki adımlar izlenmelidir:

Kuruluşumuzda meydana gelebilecek kimyasal ürünleri içeren bir kazayı öğrenirseniz, lütfen aşağıdaki bilgilere dikkat edin. Bunu yaparken, kişisel korunmanıza ve hepimiz için etkili müdahaleye katkıda bulunursunuz.

Nasıl bilgilendirilirim?

- Polis / itfaiye araçları
- Hoparlör duyuruları, sirenler
- Radyo ve TV anonsları

Tehlikeyi nasıl tanıyabilirim?

- Görünür işaretlerle (örn. Duman, ateş),
- Koku ile,
- Yüksek bir patlama ile,
- Mide bulantısı gibi vücut reaksiyonları yoluyla,
- Göz tahrişi, baş ağrısı vb.

Önce ne yapmam gerekiyor?

- Kaza mahallinden uzak durun,
- Kaza yerini ziyaret etmeyin,
- Çocukları eve getirin, dışarda oynamalarına izin vermeyin,
- Engellilere ve yaşlılara yardım edin,
- Yoldan geçenlere de yardım edin, gerekirse korunmaları için bina içine davet edin,
- Pencere ve kapıları kapatın,
- Ev ve arabadaki klimayı ve havalandırmayı veya pencere ile kapıları kapatın.

Sonra ne yapacağım?

- Acil durum ve kurtarma servislerinin talimatlarını izleyin.
- Olası patlama riski nedeniyle açık alevden (örn. Sigara, ocağın yakılması vb.) kaçınin.
- Şayet televizyon veya radyodan alandan uzaklaşmanız istendi ise. Evden çıkın ve yüksek kodda bulunan alanlara doru gidin, kaza mahallinden uzaklaşın.

Hiçbir koşulda ne yapmamalıyım?

- Yangın ve polis acil durum telefon numaralarını gereksiz sorgularla engellemeyin.
- İstenmeden evi terk etmeyin ve yürüyerek veya araba ile kaçmayın. Yani sadece kendinizi tehlikeye atarsınız.

BOTAŞ

BÖLÜM 2

1. Kuruluşumuzda meydana gelebilecek büyük endüstriyel kazalar hakkında bilgi:

Kuruluşumuzda meydana gelebilecek senaryo edilen büyük kazalar ile bunların kontrolüne ilişkin önlemler hakkındaki özet bilgi ile insan sağlığına ve çevreye olan potansiyel etkileri de dâhil olmak üzere büyük kaza tehlikelerine ilişkin genel bilgi aşağıda verilmiştir:

Kaza Senaryosu	Potansiyel Etki ve Kaza Sonucu	Kaza Senaryosu ile ilgili Önlemler
Yangın	<ul style="list-style-type: none">Yangın durumunda fabrika tesislerinin ötesinde rüzgar yönünde mahalleye ulaşabilecek duman ve gazları oluşur. Yanma gazları, yanma ürünlerini karbon dioksit, karbon monoksit, azot dioksit, farklı toksik gazlar, su buharı ve kurum içerir.Bununla birlikte, eksik yanmış başlangıç kimyasal gazları da bulunabilir.İnsan sağlığı, mülkiyeti ve çevre üzerinde etki oluşabilir.Solunum problemlerine neden olan duman bulutları oluşturabilir ve kül dağılımı.Bitişik alanların aşırı ısınması, başka yerlerde yakıtların tutuşmasına neden olabilir.	<ul style="list-style-type: none">Kuruluşumuzda büyük kaza oluşumunu engellemek maksadı ile proses tehlike analizleri (HAZOP analizi, DOW Yangın ve Patlama Tehlike İndeksi Analizi, SPHAR-H İnsan ve Güvenilirlik Analizi, SIL Güvenlik Bütünlük Seviyesi Analizi vb.) gerçekleştirilmektedir. Söz konusu analizler sonucunda önlemler belirlenmiş ve uygulama aşamasına geçilmiştir.Kuruluşumuzda yangın söndürme sistemleri mevcuttur ve periyodik olarak test ve kontrolleri yapılmaktadır.Acil durum eylem planlarımız ve ekiplerimiz oluşturulmuş ve tüm ekibe acil durum müdahale ve yangın eğitimleri verilmiştir.İtfaiye, polis, radyo ve televizyon nüfus için gerekli uyarıyı yayınlayacaktır.

BOTAŞ

Kaza Senaryosu	Potansiyel Etki ve Kaza Sonucu	Kaza Senaryosu ile ilgili Önlemler
Patlama	<ul style="list-style-type: none">• İnsan sağlığı ve çevredeki mülkte hasar olabilir.• Şok dalgasının etkisi insanları doğrudan etkileyebilir veya yapılara zarar verebilir.• Patlamadan etkilenen başka bir yerde yangın başlatması mümkün olabilir.• Yangın durumunda fabrika tesislerinin ötesinde rüzgar yönünde mahalleye ulaşabilecek duman ve gazları oluşur. Yanma gazları, yanma ürünlerini karbon dioksit, karbon monoksit, azot dioksit, farklı toksik gazlar, su buharı ve kurum içerir.• Bununla birlikte, eksik yanmış başlangıç kimyasal gazları da bulunabilir.• İnsan sağlığı, mülkiyeti ve çevre üzerinde etki oluşabilir.• Solunum problemlerine neden olan duman bulutları oluşturabilir ve kül dağılımı.• Bitişik alanların aşırı ısınması, başka yerlerde yakıtların tutuşmasına neden olabilir.	<ul style="list-style-type: none">• Kuruluşumuzda büyük kaza oluşumunu engellemek maksadı ile proses tehlike analizleri (HAZOP analizi, DOW Yangın ve Patlama Tehlike İndeksi Analizi, SPHAR-H İnsan ve Güvenilirlik Analizi, SIL Güvenlik Bütünlük Seviyesi Analizi vb.) gerçekleştirilmektedir. Söz konusu analizler sonucunda önlemler belirlenmiş ve uygulama aşamasına geçilmiştir.• Kuruluşumuzda “Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmelik” kapsamında Patlamadan Korunma Dokümanı hazırlanmıştır.• Muhtemel Patlayıcı Ortamda Kullanılan Teçhizat ve Koruyucu Sistemler ile İlgili Yönetmelik (2014/34/AB) çerçevesinde exproof ekipmanlar mevcuttur ve bakımları yetkili elemanlar tarafından yapılmaktadır.• Acil durum eylem planlarımız ve ekiplerimiz oluşturulmuş ve tüm ekibe acil durum müdahale ve yangın eğitimleri verilmiştir.• Kuruluşumuzda olası bir kaza durumunda otorite ile koordine edilen Dahili Acil Durum Eylem Planımız planımız çerçevesinde önlemler alınmıştır.• Acil durum eylem planlarımız ve ekiplerimiz oluşturulmuş ve tüm ekibe acil durum müdahale ve yangın eğitimleri verilmiştir.• İtfaiye, polis, radyo ve televizyon nüfus için gerekli uyarıyı yayımlayacaktır.

BOTAŞ

Kaza Senaryosu	Potansiyel Etki ve Kaza Sonucu	Kaza Senaryosu ile ilgili Önlemler
Toksik Olan Maddelerin Salınımı	<ul style="list-style-type: none">Toksik maddelerin atmosferine salınmasıyla ilişkili etkiler, toksik buluta maruz kalma süresine bağlı olarak insan sağlığına zarar verebilir.Çevre için zararlı kimyasallar fabrika içerisinde yayılarak toprakta, suda vb. çevresel kirliliğe sebep olabilir.Yangın durumunda fabrika tesislerinin ötesinde rüzgar yönünde mahalleye ulaşabilecek duman ve gazları oluşur. Yanma gazları, yanma ürünlerini karbon dioksit, karbon monoksit, azot dioksit, farklı toksik gazlar, su buharı ve kurum içerir.Bununla birlikte, eksik yanmış başlangıç kimyasal gazları da bulunabilir.İnsan sağlığı, mülkiyeti ve çevre üzerinde etki oluşabilir.	<ul style="list-style-type: none">Kuruluşumuzda kimyasal kaynaklı gaz oluşumunu engellemek maksadı ile ekipmanlarda, tanklarda önlemler mevcuttur, çalışanlar malzemelerin kullanımında deneyimli ve eğitilmiştir.Kuruluşumuzda büyük kaza oluşumunu engellemek maksadı ile proses tehlike analizleri (HAZOP analizi, DOW Yangın ve Patlama Tehlike İndeksi Analizi, SPHAR-H İnsan ve Güvenilirlik Analizi, SIL Güvenlik Bütünlük Seviyesi Analizi vb.) gerçekleştirilmektedir. Söz konusu analizler sonucunda önlemler belirlenmiş ve uygulama aşamasına geçilmiştir.Kuruluşumuzda çevresel kirlilik önlemek üzere tank havuzları, döküntü kitleri vb. önlemler mevcuttur.Acil durum eylem planlarımız ve ekiplerimiz oluşturulmuş ve tüm ekibe acil durum müdahale ve yangın eğitimleri verilmiştir.İtfaiye, polis, radyo ve televizyon nüfus için gerekli uyarıyı yayınlayacaktır.

2. Kuruluşumuz, büyük endüstriyel kazalarla başa çıkmak ve bunların etkilerini en aza indirmek için, özellikle acil hizmet birimleriyle irtibata geçmek de dâhil olmak üzere, tesisteki yeterli düzenlemeleri yapmıştır.

3. Herhangi büyük endüstriyel kazaya müdahale için acil hizmet birimleriyle işbirliği yapılmıştır.